У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 148. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 13-го СЕРПНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, AUGUST 13, 1971 No. 148. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 12-го серпня 1971 р.

В АМЕРИЦІ

ВПЕРШЕ ЗА БАГАТО РОКІВ У НЮ ЙОРКУ за останній квартал не збільшилось отримувачів суспільної допомоги, „велферу", а зменшилось на 28 осіб. Тепер у Ню Йорку з його майже 8 мільйонами жителів дістають таку допомогу, себто перебувають на утриманні платників податків, 1 мільйон 195 тисяч 575 осіб.

КОМПАНІЯ АВТОМОБІЛІВ „АМЕРІКЕН МОТОРС" повідомила, що, починаючи з 1972 року, вона безкоштовно ремонтуватиме кожне авто своєї продукції, коли з ним щось станеться впродовж першого року і коли те авто не наїздить більше як 12 000 миль. Таке рішення дирекції „Амерікен Моторс" вийшло внаслідок „війни" між продуцентами автомобілів, які змагаються за ринок збуту.

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ ШКІЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ НЮ ЙОРКУ Сімур Лехман свого часу запропонував відкрити в цьому місті кілька окремих шкіл для учнів - наркоманів. Однак, хоча така пропозиція знайшла серед багатьох осіб підтримку, вона напевно ніколи не буде здійснена: не відомо, хто мав би платити за утримання таких особливих шкіл, а крім того, вчителі не вірять, що в таких школах відбувався б нормальний педагогічний процес.

У НЮ ЙОРКУ НА АВКЦІОНІ ПРОДАНО один із перших листів президента Ричарда Ніксона за 300 долярів, з того часу, коли він щойно став Президентом. Листа адресовано д-рові Д. Каплану, професорові фізики в Каліфорнійському університеті. Листа купив торгівець із Бостону.

НЮЙОРКСЬКА ПРЕСА ПОДАЄ, що після скасування закону про контролю над цінами за помешкання, квартирні ціни в Ню Йорку в деяких будинках піднялись удвічі. Власники домів кажуть, що вони змушені так робити, бо занадто дорого коштують утримання, ремонт і податки за будинки.

КРАЙОВИЙ СОЮЗ ПОШТОВИХ УРЯДНИКІВ І СЛУЖБОВЦІВ, до якого входять кругло 40 000 працівників-негрів, висунув обвинувачення проти семи різних професійних спілок, визнаних Поштовою Службою ЗСА. Той Союз обвинуватив їх у байдужому чи й негативному ставленні до поштових урядовців - негрів і до їхніх потреб. Президент Союзу Роберт Вайт сказав, що після реорганізації поштової обслуги в ЗСА чорні службовці й робітники стали непевними за свої місця праці і за своє майбутнє.

ЗА ВКАЗІВКОЮ ПОСАДНИКА НЮ ЙОРКУ ДЖАНА ЛІНДЗІ, поліція продовжує переслідувати в місті проституток, заарештовуючи їх і розганяючи „клієнтів", наражених на найбільш небезпечні хвороби. На 42-й вулиці поліція повиносила геть кабінки, в яких показували порнографічні кінофільми, а власників кількох таких крамниць заарештовано.

У СВІТІ

АМБАСАДОРИ 4-ОХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ ВІДБУЛИ 10 серпня ц. р. в Західньому Берліні вже 27-ме з черги засідання в справах Західнього Берліну. Попереднє засідання тривало 9 годин. Вони рішили стрічатися щоденно, або що-другий день, в надії, що на цих найближчих своїх нарадах викують остаточно договорення про вільний доступ осіб і товарів з заходу до Західнього Берліну, облегшення комунікації між Західнім вільним і Східнім комуністичним Берліном та подібні справи. Західній Берлін оточений східньо - німецькою територією.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У ТАНТ ПРОГОЛОСИВ пересторогу на адресу Пакістану у зв'язку з заповідженим судом над лідером східніх пакістанців Шейхом Муїбуром Рахманом. Цього останнього судитимуть за „зраду" і йому погрожує кара смерти. У Тант признає право кожної держави судити своїх громадян, але звертає увагу, що в даному випадку йдеться не тільки про аргументи людяности, а й про політику, яка цікавить міжнародний світ. У Тант дав зрозуміти, що мудріше було б знайти політичний компроміс з Муїбуром Рахманом, лідером східньо - пакістанських автономістів, ані ж судити його, як „зрадника".

В ГЕЛЬСИНКАХ У ФІНЛЯНДІЇ ВІДБУЛОСЯ 10 серпня ц. р. 9-те з черги пленарне засідання, цим разом в совєтській амбасаді, делеґацій ЗСА і СССР в справі обмеження різних родів стратегічної зброї. Всі ці засідання стоого засекречені.

ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЮ ҐОЛДА МЕІР ЗАГРОЗИЛА страйкуючим від тижня 2.000-ам лікарів, що коли вони не вернуться до праці в шпиталях і публічних амбуляторіях, то їх будуть карати в'язницею і грошовими гривнами. Ізраїльські лікарі вимагають підвищення платні і признання їхньої професійної спілки. Ґолда Меір перевела через ізраїльський парлямент, „кнессет", виїнятковий закон проти лікарів.

ЄГИПЕТ ВИКЛИКАВ з Москви, Вашинґтону й Об'єднаних Націй своїх тамошніх амбасадорів на надзвичайні наради. Вони будуть відбуватися під проводом єгипетського міністра закордонних справ Махмуда Ріяда й матимуть на цілі устійнити тактику, якої Єгипет буде триматися на найближчій Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй. Припускають, що мова буде теж про останні суґестії, що їх зробив американський асистент державного секретаря Джозеф Сіско під час недавнього перебування в Ізраїлі в справі відкриття Суезького каналу.

КОМУНІСТИЧНИМ ПРОВОДИРЯМ В АЗІЇ ДУЖЕ ТРУДНО з'ясувати своїм однодумцям, чому Мао Тсе-тунг і Чу Ен-лай, лідери Комуністичного Китаю, рішилися прийняти й гостювати „найбільшого ватажка світового імперіялізму", як дотепер називано там президента Ніксона. Північно - корейська комуністична газета написала, а вся преса в Комуністичному Китаї передрукувала ту статтю, в якій сказано, що Ричард Ніксон „їде до Пекіну не як переможець, а як переможений", „ствердивши, що його ворожа політика ізоляції і бльокади Китаю зазнала поразку".

ЗА 10 МІЛЬЙОНІВ ДОЛ. МОЖНА осягнути звільнення американських воєнних полонених, що їх тримають ляоські комуністи — твердив ближче неназваний цивільний чоловік, який нібито мав контакти з комуністами в Ляосі. Того американського цивільного громадянина переслухували старшини американської військової розвідки. У Ляосі дістались в руки комуністичного війська коло 150 американських військовиків.

Посадник Ню Йорку Джон В. Ліндзі перейшов з Республіканської Партії до Демократичної

Джон В. Ліндзі

Ню Йорк. — Посадник міста Ню Йорку Джон В. Ліндзі, який досі належав формально до Республіканської Партії і навіть був тим, що на республіканській конвенції 1968 року виголошував промову з підтримкою для номінації Спіро Егню на віце - президента, проголосив під час спеціяльно скликаної пресової конференції в середу 11 серпня повідомлення про свій вихід із Республіканської Партії і про перехід до Демократичної Партії. У своєму повідомленні Ліндзі заявив, що робить це з метою створити коаліцію, яка привела б до зміни напрямку політики в країні і причинилася б до встановлення нового керівництва у Вашинґтоні. Проголосив Дж. Ліндзі своє повідомлення, повернувшися з 10 - денного відпочинку в горах Колорадо і Юта. Водночас із цим Ліндзі виступив із гострою критикою політики президента Ніксона, заявляючи, що Ніксон не довів до закінчення війни у В'єтнамі, не спромігся припинити інфляції і рецесії і не подбав про достатні фонди для житлобудування, опіки над здоров'ям та контролі над злочинством. Атакував також Ліндзі уряд президента Ніксона за порушування громадянських прав, підслухування телефонічних розмов, арештування учасників протестних демонстрацій і цензурування преси й телевізії. Повідомлення посадника Ліндзі про зміну його партійної приналежности, хоч і викликало широкий відгомін у країні, протеж великою несподіванкою в політичних колах не було. Демократи, хоч і радіють з послаблення Республіканської Партії, протеж великих надій на Ліндзі не покладають. Вони не вірять також, що Ліндзі зможе допомогти Демократичній Партії у президентських виборах. Сам Ліндзі щодо своєї евентуальної кандидатури на Президента не висловився, заявляючи, що він „ще не знає".

В Елленвіл і Дітройті відбудеться Всеамериканський Маніфестаційний Здвиг СУМА

Ню Йорк. — Освячені двадцятилітньою традицією Здвиги СУМА відбуваються цього року в днях 4, 5 і 6 вересня рівночасно в двох місцевостях Америки, а саме: для Осередків СУМА у північно - східніх стейтах на Оселі СУМА в Елленвіл, Н. Й., а для Осередків західніх стейтів на Оселі СУМА „Київ" біля Дітройту. Цьогорічний Здвиг проходитиме під кличем: „Борись і Добувайся Батьківщини", відзначуючи при цьому 100-річчя від народження Лесі Українки, а також 30-річчя Акту 30-го червня і 25-тиріччя відновлення діяльности СУМ на чужині.

Для підготовки і переведення Здвигу СУМА - Захід вибрано окрему Команду Здвигу у складі 19 осіб, яку очолюють: М. Калинич — командант, Ю. Вонсуль — обозний і Я. Тарнавський — писар. Сама команда є поділена на кілька референтур, а ці знову ж на різні секції, до яких запрошено батьків нашої молоді, щоби спільними зусиллями підготовити і перевести Здвиг.

На 18 Осередків СУМА-Захід Команда нав'язала контакт з 15-ма Осередками, висилаючи їм обіжники з потрібними інформаціями, а саме: до трьох Осередків у Чикаґо, до двох Осередків у Дітройті та до Осередків в Акроні, у Кентоні, у Клівленді, у Лорейні, у Мілвокі, у Міннеаполіс, у Палатейн, у Пармі, у Флінті й у Янґставні.

Праця у молодечих організаціях, а зокрема у Спілці Української Молоді, вимагає постійної тяглости, безперервної опіки і агляду. В часі шкільного року відбуваються різні сходини, апелі, відзначування національних свят чи річниць. Знову ж у часі вакацій переводиться таборування, чи то вишкільно-виховного чи відпочинкового характеру. Кожного року поповнюються кадри організації молоденькими жовтодзюбами, над якими треба починати

(Закінчення на стор. 4-ій)

Совєти таврують Румунію за її прихильність супроти Пекіну

Москва. — Московська „Літературная Газєта" передрукувала без коментарів статтю з польської „Трибуни Люду", в якій таврується ті „соціялістичні" країни, які займають невтральне становище в совєтсько-китайському спорі, а то й прихильно ставляться до Комуністичного Китаю. Хоча у тій статті не називається за іменем Румунії, проте нема найменшого сумніву, що ціла стаття була звернена на адресу Румунії. На недавній „вершинній" конференції СССР і його сателітів на Криму приявними були всі генеральні секретарі тамошніх компартій, за вийнятком тільки Ніколяя Чаушеску, президента і голови компартії Румунії. У тій статті закидається знову сучасним керівникам компартії Китаю, що вони ведуть політику „антисовєтизму" та розколюють міжнародний „соціялістичний" рух. Це привична тактика Совєтів, щоб у делікатних справах не забирати голосу самому, а передруковувати здебільша замовлені та інспіровані — голоси з сателітної преси. Неначе у відповідь на те становище Москви, у Румунії проголошено заяву, що Румунія продовжуватиме свою політику скріплювання взаємин з усіма „соціялістичними" країнами світу, — себто також з Комуністичним Китаєм.

97 осіб згинуло в летунській катастрофі над Іркутском в СССР

Москва. — Совєтські власті признали, але в пресі цього не оприлюднили, що в останніх днях, без подання докладної дати, на летовищі в Іркутску на Сибірі сталася велика летунська катастрофа. Пасажирський літак „ТУ-104" з совєтської летунської лінії Аерофлот, який летів з Одеси до Владивостоку і зупинився був в Іркутску, піднявшись вгору втратив силу, впав на землю і, розбившись, вибух. У морі полуменю згинули всі 97 осіб, члени залоги й пасажири. Ніяких ближчих подробиць тієї катастрофи не подано. Совєтська преса взагалі промовчує всі катастрофи, поліційну хроніку та вісті з родинного й товариського життя. Остання відома велика летунська катастрофа сталася в Совєтському Союзі напередодні останнього Нового Року, коли-то на Ленінградському летовищі не міг знятися вгору турбомоторовий пасажирський літак типу „ІЛ-18"; літак розбився і згорів, при чому згинуло 90 осіб. Літаки типу „ТУ-104", названі за їх конструктором Тупулевим, уведено в комунікацію в СССР з 1956 року. Совєтські проводирі прославляли ті літаки, як „піонерів у пасажирському продовжуванні джетами". Тепер їх уже не продукують, передавши першість машинам типу „ІЛ", названим так за конструктором Ільюшиним.

Україніка в літній школі Гарвардського університету

Кембридж (Б.Т.) — З початком липня ц. р. почалося навчання в літній школі Гарвардського університету. Цього року в рамках тієї школи проводяться теж, вперше в тому університеті, чотири українські студійні програми: два курси української мови, що їх веде Марія Овчаренко, професор Східньо-іллінойського університету, курс української літератури, що його веде Омре Ронін, професор Єлльського університету та курс Історії України, що його веде Василь Дмитришин, професор Портляндського стейтового університету.

Між студентами — сімох не-українського роду. Української мови навчається 12 студентів, української літератури — 13, історії України — 16. Студенти мають низку інтенсивних зайнять і потрібно їм неабиякої натуги, уважности і пильности. Навчання відбувається кожного дня від 6-го липня до 27-го серпня, за вийнятком субот і неділь, але при тому треба теж багато годин провести в бібліотеці, мовній лябораторії та брати участь в окремо влаштовуваних гутірках і інших програмах.

В соняшну суботу чи неділю можна деколи зустрінути нашого студента на побережжі недалекого моря, але й там з книжкою в руках про українську літературу чи історію.

Літня школа в загальному має цілу низку атрактивних подій: доповіді, фільми, концерти, театр, дискусійні зустрічі, тощо. Але й в рамках українських студій теж проводиться, поза щоденним навчанням, ще й додаткова діяльність, в тому й розвагові імпрези. Проф. Овчаренко урядила у своїй канцелярії маленьку виставку української культури, щоб нею познайомити тих, що щойно

(Закінчення на стор. 3-ій)

У Клівленді відбудеться всенаціональна маніфестація для відзначення 100-річчя народження Лесі Українки

Ню Йорк. — Цього 1971-го року сповняється 100 років від народження Лариси Косач — Лесі Українки. Щоб належно відзначити річницю нашої великої поетеси, Рада Директорів Українського Конґресового Комітету Америки на своїх нарадах в грудні 1970-го року рішила влаштувати в осені 1971-го року біля пам'ятника Лесі Українки в Клівленді, Огайо, всегромадську імпрезу. Вона відбудеться в рямках Міського Тижня Культури міста Клівленду. Переведення імпрези, згідно з рішенням Ради Директорів УККА, перебрала на себе Координаційна Рада Жіночих Організацій при УККА з осідком у Філядельфії. Вона відбула цілий ряд нарад й у їх висліді покликано Крайовий Комітет для відзначення 100-річчя народження Лесі Українки, в склад якого увійшли представники майже всіх центральних організацій — членів УККА.

Устійнено, що імпрези відбудуться в Клівленді в днях 18 (субота) і 19 (неділя) вересня цього року. Підготовкою переведення їх займається Діловий Комітет для відзначення 100-річчя народження Лесі Українки, що його очолює теперішній голова УЗО — Відділ УККА в Клівленді — мґр Василь Ліщинецький. Заступниками голови є голови місцевих жіночих організацій міста Клівленду-Парми, а в його склад увійшли визначні громадські діячі м. Клівленду.

Намічена така програма: Вечором, 18-го вересня, відбудеться виставка драматичного твору Лесі Українки „Оргія".

В неділю, 19-го вересня, о годині 9-ій рано відбудуться урочисті Служби Божі в українських церквах Клівленду-Парми. В годині 11-ій — спільний сніданок для учасників маніфестації в церковних залях.

В годині 12:30 — від'їзд автами і автобусами учасників маніфестації на площу збірки в Городі Культури. В годині 1:30 — уформування походу учасників та похід з прапорами і вінками до пам'ятника Лесі Українки.

В годині 2-ій Свято відкриє голова Крайового Комітету п-і Стефанія Пушкар.

По молитві будуть виголошені 2 промови. В годині 3-ій відбудеться привітання сестри Лесі Українки п-і Борисової та відкриття пропам'ятної таблиці в 100-ліття народин Лесі Українки, що її виготовляє маестро Михайло Черешньовський, автор пам'ятника Лесі. Після того будуть короткі промови американських урядових чинників, як і представників етнічних груп. Рівно ж відбудеться вручення Грамоти п-і Мураль для Окружної Ради Союзу Українок Америки в Клівленді за труди, які вони вклали на здвигнення пам'ятника в честь Лесі Українки. В годині 4-ій відбудеться на естраді біля пам'ятника мистецька програма, що її виконають визначні мистці сцени та хорові одиниці.

В пам'ять 100-річчя крайовий Комітет видав жетони з погруддям Лесі Українки, які всі учасники будуть мати нагоду придбати собі на пам'ятку.

Комітет закликає все наше громадянство взяти масову участь у Святі Відзначення Ювілейної Річниці найбільшої поетеси України Лесі Українки.

Три видатні мистці: Е. Козак, Я. Гніздовський і Л. Гуцалюк виступатимуть в неділю цього тижня на Союзівці

Едвард Козак-ЕКО

Яків Гніздовський

Любослав Гуцалюк

Союзівка, Кергонксон, Н. Й. — Незвичайною атракцією кінця цього тижня на цій оселі УНСоюзу в Кетскилських горах будуть виступи трьох видатних українських мистців, відомих своїми працями і виставками широко не тільки серед української громади, але й також в мистецьких колах інших народів — у ЗСА, в Канаді, Франції, Великій Британії. В суботу 14 серпня і в неділю 15 серпня перебуватимуть і виставлятимуть свої праці на Союзівці Едвард Козак - ЕКО, Яків Гніздовський і Любослав Гуцалюк. Виставка їхніх малярських і графічних праць буде влаштована у великій залі „Веселки". Крім виставки в неділю о 8:30 год. вечора в цій же залі відбудеться показ документальних мистецьких фільмів, присвячених мистецькій творчості Якова Гніздовського і Любослава Гуцалюка, продукції Славка Новицького. В рамцях цього мистецького вечору, що його відкриє відомий фейлетоніст І. Керницький-Ікер, виступить також із показом своїх рисункових історій Едвард Козак-Еко. Попереднього дня, в суботу 14 серпня відбудеться на Союзівці Вечір пісні і танку у виконанні Танцювального і Вокально - Інструментального Ансамблів Союзівки під проводом Романа Строцького і Володимира Добущака з конферансієркою Володимира Гентиша. Під час забави, що відбудеться після цього вечора пісні й танку, гратиме оркестра „Амор" під проводом І. Раковського.

„ВОЛГА" НАД РІКОЮ СВ, ЛАВРЕНТІЯ

Написав Леонід Полтава

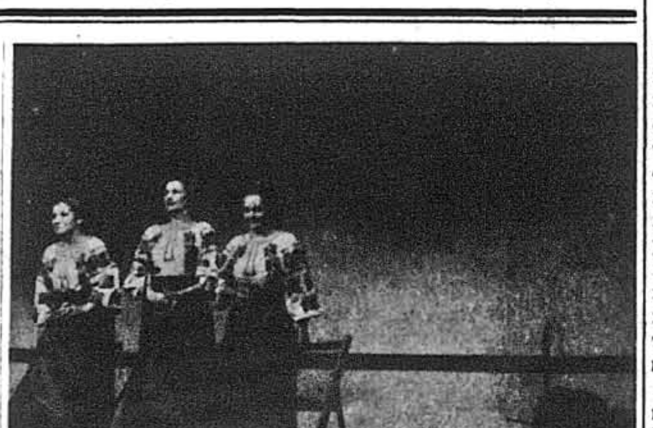
(Закінчення з попереднього числа)

Україна на Виставці

Формально Українська ССР не бере участи в цьогорічній Виставці „Людина і її світ", виступає лише СССР. Але Україна з її понад 47 мільйонами людей занадто велика країна і за нею занадто велика історія та культура, щоб її не було помітно над берегами річки св. Лаврентія в Канаді.

Найперше бачимо її через підфальшований прапор серед прапорів понад 50 націй і народів світу: червоний з синьою смужкою і серпом та молотом...

Вдруге зустрічаємося з Україною в совєтському „російському ресторані „Волга". Там у меню зазначено для байдужих обивателів, що вони можуть, солоно заплативши, з'їсти „борщ — традиційний російський суп", і такі ж традиційні „російські їздєлія — варєнікі". Козацький міцний золотистий напій „мед" (як у давній пісні: „Ой не п'ються пиво-меди"...) також, на думку московсько-большевицьких політичних кулінарів, є російським напоєм. Навіть „шашлик", з його батьківщиною Кавказом і далі на Схід та Південь — також дістав доліпку: „російський шашлик кавказького стилю"!

Тріо Бандуристок з України виступає на виставці

Третя зустріч з Україною, з елементами української культури, відбувається в кіосках СССР. Таких кіосків, де торгують різним добром з багатьох країн світу, особливо з Азії, Індії, навіть з Тайвану, є на Виставці кілька десятків. Совєтський Союз обладнав там аж 5 своїх кіосків: чому б не заробляти на „капіталістичних акулах"? Справа лише в тому, що „акули" мало цікавляться тими виробами, а до кіосків ідуть звичайні канадійські чи американські працюючі. Вони платять за малесенький глиняний розмальований глечичок з України 1 доляра, хоч його собівартість не може перевищувати 10-15 центів: У деяких кіосках СССР біля виробів з України зазначено: „Українська кераміка", і там найбільший попит на „куманці", „баранчики", дерев'яні гуцульські касетки, топірці, прегарне полтавського типу дерев'яне мініятюрне начиння на лавці, гарно ручно розмальоване. Мертвим кладом лежать „совєтські духи", що коштують дуже дорого і мають гострий, аж неприємний запах, різні російські „ванькивстаньки" та „російські ведметі з балалайками". За 1 годину спостереження в кіоску СССР на острові св. Лаврентія відвідувачі купили: до 20 виробів з Украї-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Аналогії угодівства

З різних сторін пригадали політичні коментатори злощасну Мюнхенську конференцію з 1938 року, яка перейшла до всесвітньої історії, як зразок угодівства, яке зроблено для рятування миру, але яке приспішило війну. В половині вересня 1938 р. Гітлер штучно викликав міжнародну кризу, загрозивши збройним вмаршуванням до Чехо - Словаччини, щоб приєднати до Німеччини так званий Судетський Край. Тому, що Чехо - Словаччина, частина Малої Антанти, була пов'язана союзницькими договорами з Англією і Францією — загрожувала европейська війна. Британський прем'єр Невіл Чемберлен і французький прем'єр Едвард Далядьє поїхали до Мюнхену і там 30 вересня 1938 р. підписали з Гітлером договір, погодившись на „мирну'' злуку Судетського Краю з Німеччиною. Той продаж Чехо-Словаччини Німеччині Гітлера не тільки не врятував миру,а, навпаки, став могутнім поштовхом для гітлерського агресивного мілітаризму: 1 вересня наступного 1939 р. почалась друга світова війна. Чемберлена виправдують історики фактом, що він, вернувшися з Мюнхену до Лондону, на найближчому засіданні ради міністрів перевів постанову про приспішене збросння Британії.

Бруно Шов, який впродовж 10-ти років жив у Китаї і належить до найкращих знавців тамошніх відносин, оприлюднив у „Волл Стріт Джорнел'' статтю п. н. „Чи Ніксон прямує до Мюнхену?'' Він передбачує, що за ціну „замирення'' з Комуністичним Китаєм ЗСА відкличуть свою Сьому фльоту з протоки Формози і таким чином дозволять пекінським володарям „мирно'' встановити свій режим на Тайвані (Формозі), зліквідувавши режим Чіянґ Кай-шека. Подібний острах висловив президент Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій Джордж Міні. Коли його запитали, чи він думає, що Ніксон повторить угодівську помилку Чемберлена, Міні відповів, що він указує тільки на загрозу від такого угодівства.

Але Ричард Ніксон знає новітню історію і знає ціну мирним пропаґандивним фразам різнонаціональних комуністів. Покищо ніхто не знає, які „концесії'' зробить Ніксон Пекінові — за яку заплату збоку Пекіну.

Злочин не поплачується

Як довго існують впорядковані суспільства із законами, так довго існують порушування тих законів, зокрема коли мова про злодійство в розумінні протизаконного привласнення чужого майна. Закон: „Не кради!'' є одною із десяти Заповідей Божих, за крадіж чужої власности визначувано вже найвищі покарання і ціла історія судівництва є одним великим та переконливим доказом і пересторогою, що таки справді „злочин не виплачується'', але крадежі все ще не переводяться і, мабуть, ніколи не переведуться.

Проте, є крадежі і крадежі, і широку ґаму того злочину та мотивів і цілей його поповнювання передбачають закони всіх країн та відповідно до того їх кваліфікують і за них карають. Бо коли ще можна бодай зрозуміти крадіж шматка чужого хліба, щоб нагодувати голодну дитину чи подібне, то злочин крадежу тим більший, чим більше допускаються його особи для надмірної власної наживи, і коли його допускаються особи, які покликані на те, щоб стояти на сторожі законности, щоб охороняти чуже добро від крадежу. Яскравий приклад такого злочину трапився та набрав загальнокрайового розголосу таки в Джерзі Ситі, як місто та його мешканців обкрадали для власної наживи ті, що їм довірено провід, законність та порядок і добробут населення: посадник міста Томас Велан, президент Міської Ради Томас Флагерті та п'ятьох інших високих урядовців міста і повіту.

Судове слідство виявило, що вони не тільки за хабарі закривали очі на всілякі беззаконня, зокрема на беззаконні заклади, але і спільно змовлялися, щоб вимушувати гроші - хабарі від тих, що їм доручували і признавали всілякі міські роботи і доручення. Все це роблено на кошт платників податків, між якими цілком нормально є й такі, що жадні шматка хліба.

Злодіїв на високих міських становищах засуджено і покарано. Двох названих на 15 років ув'язнення, інших на менші кари в'язниці і гривни. Покарані вносять відклик від засуду, але твердять, що не можуть скласти визначеної судом грошової застави і їх із закутими в кайдани руками відставлено до в'язниці. А звичайний собі громадянин міста відідхнув з полегшею, бо переконався, що є ще на світі справедливість на світі та що злочин не виплачується для нікого, без уваги на те, яке становище в суспільстві він займає.

ОПТИМІЗМ ПРЕЗИДЕНТА І ФАКТИ

Президент Ніксон виявив оптимізм в усіх справах закордонної і внутрішньої політики, які були заторкнені на його пресовій конференції 4-го серпня ц. р. Він вказав на найменші за всю В'єтнамську війну щотижневі тамошні жертви і виразно натякнув на можливість закінчення війни внаслідку закулісових дипломатичних контактів. Він перестеріг проти надмірних надій на негайні користі з його заплянованої подорожі до Пейпінґу, але виправдував її, як новий доказ на перехід американської політики з „конфронтацій'' до „претрактацій''. Президент сподівався успіху відвідин асистента державного секретаря Джозефа Сіска в Ізраїлі в справі замирення з арабами і бачив „поступ'' в переговорах з Совєтами щодо обмеження стратегічної зброї. Він повторив теж свій давній оптимістичний погляд щодо розвитку американської економіки та запевняв, що вона буде куди кращою у 1972 році.

А втім, американські громадяни мають сумний досвід з оптимістичними заявами своїх президентів. Президент Кеннеді був надзвичайним оптимістом у проголошуванні програми „нових обріїв'' для Америки і ще більшим оптимістом був президент Джансон у проголошенні і реалізуванні програми „величнього суспільства''. Відомо теж, що всі заяви й передбачування президента Джансона в справі В'єтнамської війни були завжди найбільш оптимістичними.

Можливо, що історики признають президентові Ніксонові успіхи в його закордонній політиці, наставленій на мир: він дійсно „відтягає'' Америку з В'єтнамської війни і вживає всіх заходів для ізраїльсько - арабського замирення, він послідовно переводить у відношенні до комуністів свою тезу, що „кращі пертрактації за столом, як конфронтації з крісом у руках''. Зате економіка ЗСА не подає причин до великого оптимізму. 12 республіканських сенаторів відбули в минулому тижні засідання з критикою економічної ситуації та з апелем до Президента завести такий драстичний засіб, як примусова контроля цін і платень. Прихильник Уряду у справах збросння і антикомуністичної політики, демократичний сенатор Генрі Джексон оприлюднив статтю п. з. „Врехні, прокляті брехні і статистика'', в якій різко критикує статистичні дані про наслідки інфляції та числа безробітних, вимагаючи обниження податків і заведення державної контролі цін та платень. Він уважає, що ці заходи не тільки стимулюють господарський розвиток, зупинюючи інфляцію, але „відновлять довір'я до нашого економічного лідерства''. Конкретно, він вимагає створення державою пів мільйона нових варстатів праці, вважаючи, що „ніякий президент, який присягнув зберігати закони цієї країни, не може толерувати скандал поверх 5-ох мільйонів безробітних''.

Президент Ніксон признав на тій своїй пресовій конференції, що між ним і головою Ради Федеральної Резерви, д-ром Артуром Бирнсом, колишнім його фінансовим дорадником, існують різниці думок на господарську ситуацію і її санування, дармащо визнав ті різниці як „значно перебільшувані'' пресою. Бирнс, за твердженням преси, схиляється теж до заведення державної контролі цін і платень. Ніксон, згідно з традиційною засадничою філософією республіканців, п р о тивиться накладати на економіку, базовану на вільній ініціятиві і вільному суперництві — „державні шори''. Він рішуче проти повторювання таких драстичних засобів, як їх ужито за другої світової війни, проте заявив тепер, що „зберігає відкриту думку'' щодо дальших суґестій на цю тему. Але речник президента Ніксона в економічних справах, секретар фінансів Джан Б. Коннелі, демократ і колишній близький співробітник обох демократичних п р е зидентів Кеннеді і Джансона,також не є ентузіястом державної контролі цін і платень, не з принципових, а сутопрактичних причин. Він привітав думку перевести в цій справі переслухання у Конгресі, але при цій нагоді зголосив цілу низку запитів, із сумнівами, чи можна буде практично зреалізувати таку державну контролю економіки, коли однаково великий промисл, як і робітничі спілки можуть тій контролі не підчинитись. Зокрема, виринає сумнів, як бути з клявзулями існуючих колективних договорів праці, які передбачають автоматичну підвишку платень, коли така державна контроля заборонила б усякі підвишки.

Ричард Ніксон є передбачливим і зручним державним мужем - політиком. Він здає собі справу, що в найближчих президентських виборах гасло „мир і добробут'' може тільки тоді з'єднати виборців, коли слово „добробут'' не будуть заперечувати факти понад 5 мільйонів безробітних,щораз більша дорожнеча і кругло 12-більйоновий дефіцит державного бюджету.

і. к-н

ВАЗА З ПОРТРЕТОМ Т. ШЕВЧЕНКА

З ініціятиви робітників і робітниць Б а р а н і вського фарфорового заводу виготовлено великої краси і великого розміру вазу: однометрова ваза розписана різнобарвним українським народним орнаментом, в центрі якого — портрет Тараса Шевченка. З Житомира повідомили через „Радянську Україну'' з 7 серпня, що над вазою працювали подружжя Діброви, моделяр І. Остапенко й ін..

ПРИРОДА, ЛЮДИ І РЕЖИМ

У кіносценарії Олександра Довженка „Поема про море'' є опис сцени виселення українських селян з місцевости, що її мало затопити — і затопило по смерті О. Довженка, так зв. Каховське море. О. Довженко знав, як неохоче покидатимуть селяни, дарма що вони колгоспники, свої обжиті, прадідівські місця. Ніхто не хотів переселюватись далеко, почали ставити хати на пагорбі, поблизу берега того штучно створеного, заповненого дніпровою водою, „моря''. Але в московських „Ізвєстіях'' з 18 липня ц. р., в статті „Куди тече Дніпро?'', згадувалось, що „нині ті хати, які були поставлені поблизу Каховського моря, вже довелося перенести на нові місця. І той пагорб став урвищем, бо „море'' енерґійно й безнастанно переробляє свій беріг''.

На Дніпрі задля збільшення електроенерґії, зберігання води та зрошувальних систем створено 5 таких штучних „морів'': Каховське, „море ім. Леніна'', Дніпр о д з ержинське, Кременчуцьке і Київське. Заки потрапити до Чорного моря, багато води з сивого Дніпра потрапляє до тих велетенських водозбірників. Сам Дніпро дуже змілів, а в штучних „морях'' теж загрозливі явища: „На багато кілометрів від берегів тягнеться мілководдя.Там вода „цвіте'', риба не водиться, пароплави не можуть пливти'', сказано в „Ізвєстіях''. Вже тепер „біля четвертини загальної площі дніпровських „морів'', яких 160 000 гектарів, займають мілководдя''. Береги Дніпра інтенсивно руйнуються, а раніше орна земля перетворюється в яри та балки. „Вважали,що яри устабілізуються, але вони перейшли в категорію ще більше активних''. Совєтська преса почала писати про великі втрати орної землі в Україні. „Каховське море'', напр., додало тільки 1% більше електроенерґії з Дніпровської ГЕС, але забрало „від народного господарства'' щонайменше 7 мільйонів пудів хліба та 3 мільйони тонн овочів і картоплі''.

Такі наслідки „соціялістичного плянування''.

Подібне і в Криму, що формально належить до „УССР''. Після прокладення Північно - Кримського зрошувального каналу сподівалися „кримського чуда''. Але чуда зі зрошуванням не вийшло, а вийшло те, що багато сіл щовесни опиняються під водою і треба будувати дорогі дамби й загати, щоб рятувати десятки тисяч людей від повенів. Згадувані „Ізвєстія'' подавали, що в Криму „вже тепер є ділянки повторного засолення раніше зрошуваних земель. Меліорація в окремих районах Криму погіршується. Одна з причин — велика фільтрація води з каналу. В зоні каналу вже нині необхідно будувати дамби, щоб рятувати від потоплення кілька населених пунктів, і треба будувати дренаж на площі в 73 000 гектарів''.

Змагаючись за обниження вартости кіловат - годин електроенерґії, продукованої електростанціями на Дніпрі, „ніхто не враховував втрат сільського господарства. А тепер доводиться платити за старі помилки. При тому, платити великими сумами''.

З процесом „цвітіння'' води у штучних великих водоймах науковці навіть ще не знають, як найкраще боротись. „Цвітіння'' це не тільки зарослі дна й берегів, а мільярди мікроскопічних живих істоток, які від'ємно впливають на воду, затруюють її, вбивають потрібні у воді інші живі організми.

Штучні 5 „морів'' над Дніпром не можна, здається, зодягнути в бетонові береги, бо під час великих вітрів такі береги не витримують ударів хвиль. А без бетону — „моря'' щороку руйнують нові й нові ділянки землі, розливаються там, де води не мало б бути, „виорюють'' яри, вибалки й долини, затоплюють луги настільки, що трава там гниє .

„До булави треба голови'', сказано в українському прислів'ї з козацьких часів. Але хоча булави в Україні немає — голови, розумні людські голови є, адже є там тисячі першоякісних фахівців з різних ділянок. Однак, людина, не зацікавлена поправжньому, не буде напружувати творчої думки. Люди механічно виконують завдання „згори''. Ось чому наслідки з „перетворювання природи'' за окупаційного режиму такі кепські. (п.)

Пентаґон закупить 301 бойовий літак типу „Ф-14''

Вашингтон, Д. К. — Речник Пентаґону повідомив, що плян закупити дальших 48 модерних бойових літаків для Морської Фльоти, типу „Ф-14'', буде зреалізований і що разом Пентаґон придбає для потреб Фльоти 301 такий літак, кожний вартістю в 12,7 мільйона долярів. Ці 48 літаків матимуть звичайний двигун, тоді як на інших будуть встановлені значно удосконаленіші двигуни. Літаки будує к о м п а н і я „Грумман'' на Лонґ Айленді. За попередніми плянами Пентаґон мав би закупити з тієї компанії 722 літаки такого типу. В процесі праці виявилось, що можна ще більше покращити двигуни в тих літаках, що й буде зроблено надалі і що викличе деяке збільшення й без того дуже високих коштів. Речник Пентаґону повідомив також, що на згадуваних 48 бойових літаках будуть встановлені двигуни поредної конструкції, але влітку 1973 року, після інтенсивного випробування змодернізованих двигунів, можливо їх будуть встановлювати на кожному новому „Ф-14''

К. Крупський

ОБЛУДНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ

(2)

Прикро вражає українського читача і те, що більша частина поданих в примітках імен людей, з якими зустрічалася Леся Українка на полі її письменницької діяльности, це або „українські буржуазні націоналісти'', або „лакеї Ватикану'' і т. п.

На ділі це найбільше заслужені діячі української літератури, науки та провідники політично - визвольного руху українського народу. Найменшої провини не поповнили вони супроти свого народу, а навпаки, мають великі заслуги. Лихо хіба тільки твому, що ніякий московський режим не толерував і не толерує українських патріотів.

Московський „пошанівок'' Шевченка, Франка, Лесі Українки та ще декого. це тільки конечність у виборі методи, тобто, вбивання клина в цілість, щоб легше можна було викінчити розколені частини української культури.

Запримічуємо, що фальшування самих творів Лесі Українки не оминуло їх так, як не оминуло фальшування творів „шанованого'' большевиками Шевченка, якого, для прикладу, слова з „Катерини'' замінили з „кохайтеся чорнобриві, та не з москалями'' на „кохайтеся чорнобриві, та не з панчами''.

З малечку відоме мені Лесі Українки „Вигострю, виточу мову іскристу, скільки достане снаги мені й хисту...'' замінено на „Вигострю, виточу зброю іскристу, скільки достане снаги мені й хисту...'' Ось тільки одне слово, але воно докорінно змінює значення думки. Перше має ясне значення, але ж воно має також вираз „українського буржуазного націоналізму'', бо іскристою мовою може бути тільки московська мова, а не мова „хохлацька''.

Та дуже помиляються московські лакеї, коли думають, що такими вставками московського „ерзацу'' змінять основну думку нашої великої поетеси, яку проводила не симпатія до „великоруського'' народу чи до марксизму, а вела її безмежна любов до поневоленого українського народу і до всього, що рідне.

Ось, ця любов до рідної мови і культури українського народу присвічувала нашій поетесі на протязі її всього життя. Зрозуміло, що вона, як і наш великий Шевченко, часом робила докори українському народові за те, що він дозволяє себе поневолювати і нищити свою культуру. Однак, читач її творів бачить, що це тільки докір на те, щоб зрушити сумління тих, які починали втрачати його.

Так само ми були б далекі від правди, коли б брали деякі критичні завваги поетеси про галичан, як основний погляд на них, бо ми бачимо, що пізніше вона, особисто пізнавши Галичину та галицькі умови, змінювала про галичан осуд на краще.

Дуже допоміжним в пізнанню поетеси є її листування з рідньою та визначними діячами української культури. Саме її листування займає в обговорюваному нами виданні, 2 томи величиною понад тисячу сторінок друку. І хоч багато її листів не збереглися, а в деяких надрукованих бракує початку, або закінчення, мабуть тому, що вони були „невигідні'' до друку, то й із тих опублікованих ще добре бачимо те, якою приятелькою росіян, марксисткою і „природною'' атеїсткою була Леся Українка, чим так настирливо роблять її різні бабишкіни.

І взагалі, листування Лесі Українки є дуже цікаве та корисне в пізнанні як її самої, так і обставин того часу, в якому вона жила і творила.

Її знання кількох слов'янських мов і чотирьох західніх світових мов перешкоджує бабишкіним приписувати вплив на неї „передових'' російських письменників. На ділі,поетеса критично ставилась до Толстого, а саму Росію уважала за нелюбу чужину. Не раз глумливо називала росіян „кацапами'' та старшим братом в лапках.

Маючи тільки 18 років написала вірш „На роковини Шевченка'', в якому в першій строфці сказала:

„Колись нашу рідну хату
Темрява вкривала
А чужа сусідська хата
Світлами сіяла''.

В останній строфці цього вірша молода поетеса прирекла:

„Ми, як ти, минати будем
Чужії пороги
Орать будем свої ниви
Рідні перелоги''.

Це приречення поетеса виконала на сто відсотків. Мрією її життя було збагатити українську літературу і культуру в загальному.

Те збагачення української літератури вона платила своїм слабим здоров'ям та віддавала максимум свого генія для того, щоб „старший брат'' не мав причини до злобного глуму над намаганням „хохлів'' творити щось кращого. Це, між іншим, бачимо в її листуванні в зв'язку з виданням „Камінного господаря''.

Читаєте її листування, пов'язане з заходами звукозаписання дум тогочасних бандуристів. Скільки перешкод треба було побороти, щоб зібрати потрібні фонди та перехитрити традиційні шовіністичні перешкоди москалів. До того ж, треба було мати терпець, щоб оперувати тодішньою дуже незручною і примітивною апаратурою для звукозапису на якісь там „вальки'', а не на платівку, як нині, або на магнетофонну стрічку.

Не зважаючи на своє слабе здоров'я в тому часі, поетеса віддала багато труду, переписуючись в тій справі з Філяретом Колессою у Львові, Науковим Товариством ім. Шевченка та іншими особами. Як на її спроможності, сама склала поважну суму на ту ціль і тільки для того, щоб зберегти ту вітку унікальної, як писала вона, культурної творчости українського народу.

Було б більше як наївним думати, що перед геніяльним спостережливим змислом Лесі Українки могли скритися ті дійсні сили, що нищили і нищать культуру українського народу. Людина, що мала іскру Божого дару створити стільки характерів людей, проникнути

(Закінчення на стор. 3-ій)

І. Вовчук

ЛІТЕРАТУРНІ НАРАДИ — БЕЗ ЛІТЕРАТУРИ

(ДЕЩО ПРО КИЇВСЬКИЙ І МОСКОВСЬКИЙ З'ЇЗДИ ПИСЬМЕННИКІВ)

(1)

Понад 500 делегатів, обраних письменницькими організаціями т. зв. союзних республік, брали участь у 5 Всесоюзному З'їзді письменників СССР. Перед Всесоюзним з'їздом, що тривав від 29 червня до 2 липня, були республіканські з'їзди, на яких зібрані літератори вислухували доповіді і повчання московських намісників. Виголошували промови, але не дискутували. Знаючи правила „о т е чественної'' гри, говорили „так'', оминаючи „вірнопідданські'' почуття „отечественому'' патріотизмові, що його посилено насаджує брежнєвське керівництво, лаючи націоналістів, які, борячись проти тоталітарної єдности, розхитують підвалини московського великодержавія.

Закликаючи до дружби з русским народом „революційна енергія якого та глибокий інтерназіоналізм'', як твердить московська „Правда'', „знайшли йому велику пошану всіх націй і народностей'', поневолених большевицькою Росією. Коротко кажучи, на республіканських з'їздах великодержавний патріотизм — отечественний, подано письменникам як програму творчої діяльности для зближення і злиття націй. Перед літературами національних республік поставлено вимоги, щоб вони літературними творами, наповненими с о ц іялістичним змістом, допомогли нинішньому керівництвові імперією убити почуття національної гордости, окремішности поневолених націй. Заслоняючи м о с к овський шовінізм видуманим „інтернаціоналізмом русского народу'', брежнєвське керівництво твердить, що: „Загальновідомо, який глибокий вплив мала і має русска культура на культуру інших народів нашої країни'' („Правда'' 16 липня ц. р.).

В резолюції 24 з'їзду КПСС, на звітну доповідь генерального секретаря, поставлено рішучі вимоги „виховувати всіх працюючих в дусі „совєтського'' патріотизму, в дусі інтернаціоналізму, непримиримости до виявів націоналізму''. Рішучі вимоги посиленого виховання всіх, найменше зачіпають русских, вони ж бо вважаються „глибокими інтернаціоналістами'', є новим курсом політики московського шовінізму. Республіканські з'їзди письменників, а зокрема київський, так і мали продемонструвати послух письменників загостреному курсові брежнєвської політики в літературі. В Києві як і в інших столицях т. зв. республік на літературних нарадах було, як говориться, міцніше прикручено гайки на імперських обручах, на які тисне націоналізм поневолених націй.

Зі звідомлень преси про літературні з'їзди видно, що на всіх нарадах панував брежнєвський культ — поклонів новому „вожакові'' КПСС і його ленінській політиці інтернаціоналізму народу русского. А В. Ленін, як заявляє „Правда'' за 16 липня ц. р., „ще в дореволюційні часи боровся за створення таких умов, щоб кожний мешканець Росії навчився великої русской мови'' (Твори, т. 24, стор. 295).

Київський л і т е ратурний комісар В. Козаченко ленінську тезу пропонує здійснювати в літературній політиці у відношенні до національних літератур. „Самоотверженний'' малорос, втративши людську гідність і честь національну, домагався на шостому з'їзді письменників СССР, щоб кращі твори з літератур народів, поневолених Росією, „обов'язково повинні перекладатись на російську мову, бо це для тих літератур вихід у великий світ''. Іншої дороги в світ В. Козаченко не уявляє — тільки через Москву. Більше того, він робить висновок: „Керівництво всіма національними загонами літератури, всім літературним процесом країни повинно стати основою, головним напрямком роботи всієї Спілки письмеників СРСР та її правління''. Одним словом: створити ще одно всесоюзне міністерство для літератури. Малоросійськіє усердіє у „мешканця південної Росії'', письменника України, перейшло у національну зраду. Його виступ з фото вмістила „Літературна Україна'' з 2 липня ц. р. поруч з доповіддю Г. Маркова. Про таких „мешканців'' України Т. Шевченко говорив:

Коли ти видохнеш?!
О роде суєтний,
проклятий . . .

Сотворити героя! — звеліли

Чотири дні (від 18 до 21 травня) тривав у Київській сесійній залі Верховної Ради УССР Шостий З'їзд письменників України. П р о нього писала „Радянська Україна'', переповідаючи в піднесеному тоні про перебіг, писала й „отечественная'' преса. „Літературна Україна'', офіціоз Спілки Письменників, формою національний, але без змісту, присвятив З'їздові три числа, два із них подвійні. В центрі розщедрились на папір. В них надруковано скорочено доповіді: „Нові обрії української радянської прози'' — Павла Загребельного; „Поезія між з'їздами'' — Бориса Олійника; „Драматургія для театру, кіна й телебачення'' — Миколи Зарудного; „Література для дітей та юнацтва'' — Юрія Збанацького; „Проблеми і завдання критики'' — Леоніда Новиченка.

Інженери людських душ, так називали письменників за Сталіна, зібрались, як заявив Олесь Гончар у вступному слові, відкриваючи з'їзд на те,щоб задемонструвати єдність літераторів з рішеннями партійних З'їздів: КПУ і КПСС.

Тон З'їздові надав за московським камертоном генерал-губернатор У к р а ї ни Павло Шелест, перший секретар ЦК КП. Говорив багато за шаблоном. Повчав літераторів, як і про що мають писати, щоб догодити вимогам всевладної партії, яка маренням про будову комунізму в світі прикриває московську політику злиття націй в єдине „совєтське'' (в е ликоросійське) суспільство.

„Всі ми, хоч би в якій республіці не жили, діти однієї Соціялістичної Батьківщини''. Пригадавши літераторам наведені слова Л. Брежнєва, як заведено там після останнього з'їзду, слухняний намісник Москви в Україні довго повчав зібраних працівників літературного ремесла за „законами'' соціялістичного р е а л ізму. Перед письменниками України поставлено завдання: створити твори, які б прищеплювали патріотизм до „однієї Батьківщини'' замість національно-політичної любови до України.

Засудивши тих письменників, які в своїх творах „обілювали явища минулого'', а це було заборонено на партійних з'їздах (в Москві і в Києві ц. р.), П. Шелест виклав письменникам останню, найновішу партійну догматику творчости. Створити образи героїв праці, не пов'язаних з минулим свого народу і Батьківщини, які здійснюють наполегливо і самовіддано плян брежнєвської п'ятирічки. Подати їх (героїв) яскравими барвами, щоб молодь брала їх за приклад і взорувалась на них у житті.

(Продовження буде)

ОБЛУДНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

в душу одиниць і юрби, людина, сама белетристика якої була б запевнила їй поважне місце серед письменників, людина, що написала такі глибоко мудрі літературно-критичні і публіцистичні статті, не могла не бачити того, що українську культуру нищить не царська система, як пишуть бабишкіни, а нищить її традиційний російський шовінізм.

Якщо колись поетеса виявила деякі симпатії до нуртуючих сил проти царизму, то напевно робила це з відомого принципу „вороги наших ворогів є нашими приятелями".

Чи нині, ми самі, не виявили б симпатій силам, може і не любим нам, які хотіли б повалити теперішню московську диктатуру в совєтській імперії?

Зрозуміло, як велика гуманістка Леся Українка могла співчувати темним російським масам, що терпіли від власного ярма, але вона прекрасно знала духовість москаля і те, що ніякий соціялізм не вигоїть російського шовінізму. Тільки з цих причин мрією Лесі Українки було бачити Україну зовсім незалежною від гнобительки Росії.

Можемо навести багато доказів на те, як дивилася поетка на „братній нарід" — росіян, але наведемо ще тільки один її вислів, який так прекрасно свідчить про те, що Леся Українка не любила ні Росії, ані нічого того, що російське. В листі до Н. К. Кибальчич, дату якого укладач листів відносить на червень - серпень 1903 р. читаємо:

„Вельмишановна Пані Товаришко! Не зову Вас на ймення — „отчество", бо, Вашого „отечества якось я не знаю, та правду кажучи, й не дуже люблю сей чужнародний звичай величання. Може не поремствуєте, що називаю Вас товаришкою, бо загальнолюдський звичай зватися так між людьми однакової „зброї" а ми ж обидві „воюємо пером" (Том 10, ст. 245-46).

Ці слова писала Леся Українка тільки 5 років перед своєю смертю. Отже, як в 18-му році, так і в 37-му році свого життя вона уважала росіян за чужий Україні народ. Коли ж до того додамо її слова кинені в сторону Росії:

„Співай, радій ненависна
чужинко,
Бий в бубни і лети в танок
з нестяму
Бо зносиш ти України
Клейноди,
Святкуючи над нею
перемогу"

то одержимо повний образ її призни до Росії.

А тепер лиш кілька речень про марксизм поетеси, що наводимо з її листа до сестри Ольги Кривинюк: „Тим часом не роблю, як і перше, сливе нічого, от тільки половину „Капітал-а" „проштудирувала" („читати" його не можна), і, знаєш, чим далі читаю, тим більше розчаровуюсь: я не бачу тієї „строгой системы", про яку говорять фанатики сеї книжки, бачу багато фактів, чимало дотепних гіпотез і ще більше просто дотепів, але багато зостається для мене темного, невиясненого, недоговореного і в науковій теорії і в практичних виводах з неї".

Лист датований 30-го серпня 1897 р. („Твори", том 9, ст. 263). Подібно до приписуваного б а б ишкінами приятельства до „велико-руського народу" і марксизму), вони приписують Лесі Українці „природний" атеїзм, якого ми не зустрічаємо ні в її творах, ані в листуванні з ріднею, приятелями та іншими письменниками, а її сатиричного вірша „Пророчий сон патріота" далеко не можна уважати виявом атеїзму, як це уважають і широ коментують редактори „приміток" Творів Лесі Українки. Уявляємо собі, як широко коментували б бабишкіни справді атеїстичні вислови Лесі Українки, якщо б такі були.

Коли хтось намагається дати характеристику Лесі Українці навіть на основі її власного, але відірваного вислову з творів чи листування, то таким чином може зробити з неї соціялістку, вірну ученицю Драгоманова, атеїстку і ще дещо. Однак, коли хтось бере під справді об'єктивний осуд цілість її творів і все її багате листування, то мусить, в першу чергу, визнати Лесю Українку як велику українську патріотку, яка живучи нині, напевно була б переслідувана за „український б у р жуазний націоналізм" так само, як Валентин Мороз, Вячеслав Чорновіл, Іван Дзюба, Святослав Караванський та багато інших діячів української культури.

Українські громади у вільному світі, відзначуючи соді роковини від народження Лесі Українки, хоч не раз і скромно, але щиро вшановують її пам'ять та ідеали, за які вона боролася.

Московські поплентачі в Україні стосують традиційне кацапське „мертвим свободу, живих под арест", і так, як Юда поцілунком зрадив Христа, так вони назовні „вшановуючи" Лесю Українку, на ділі топчуть ідеали, за які наша велика поетка безкомпромісово боролася ціле своє життя.

Українські вищі освітні курси в Чикаго

Українські Вищі Освітні Курси ім. Петра Могили в Чикаго (УВОК) закінчили в неділю 27-го червня в залі Т-ва „Леви "-свій п'ятий академічний рік урочистою роздачею свідоцтв—студентам першого і другого курсу та педагогічних дипломів на учителів українознавства, абсольвентам педагогічного курсу. Разом усіх відвідувачів УВОК в м. шк. році нараховували 18, а з них 8 одержало пед. диплом.

Започатковані у 1964 р. під назвою: „Українські Педагогічні Курси", вони у 1968 р. прийняли назву: Українських Вищих Освітніх Курсів ім П. Могили" і поширили свою програму на три відділи: педагогічний, українознавчий і суспільнознавчий. Разом, за п'ять літ існування, УВОКурси охопили своєю програмою 70 учасників в віці від 17-65 року життя. Студентами УВОКурсів є передусім університетська молодь, що закінчила основну українознавчу освіту (11 кляс) і середнього та старшого віку громадяни із закінченою середньою українознавчою осітою.

Курси мають одно, дво і трирічну програму навчання; їхні учасники одержують віповідні свідоцтва закінчення даного курсу, а абсольвенти педагогічного відділу одержують після дворічних студій педагогічний диплом, верифікований Шкільною Радою УККА і такий диплом з відбутою педагогічною практикою дає їм право навчати в українознавчих школах.

УВОКурси існують як самостійна академічного типу установа і користуються фінансовою допомогою таких місцевих організацій як Українське Лікарське Т-во, Кредит. Кооп. „Самопоміч", Т-во „Самопоміч", Союз Українок (Окружна Рада), Золотий Хрест, СУМА, Пласт та окремих громадян. Викладачами є відомі зі своєї діяльности педагоги та культурні діячі, та професори американських університетів (коледжів).

Програма І-го семестру чергового акад. року 71/72 (вересень-грудень) передбачає такі виклади: Проблеми Сов. України (д-р В. Маркусь—16 годин); Леся Українка—аналіза літ. творчости—проф. М. Семчишин (16 год.); Культурний плюралізм і проблеми українського виховання в ЗСА (проф. Дарія Маркусь—14 год.); Вибрані питання з української літ. мови—проф. Р. Завадович (16 год.). Директором УВОКурсів є проф. Мирослав Семчишин.

Н. Н.

ЖЮРІ ПРЕМІЙ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Від цього року будуть призначатись щорічні премії імени Лесі Українки в ділянці літератури, в тому й одна за найкраще досягнення в ділянці літератури для дітей і молоді. Склад Жюрі був вибраний з Комітету по Пресі УССР і Спілки Письменників. Головою Жюрі призначили Ю. Збанацького, секретарем — молодого письменника Ю. Ярмиша з Києва; до складу Жюрі ввійшло багато, як повідомляла „Літературн а Україна" з 6 серпня, „працівників видавництв, преси, партійних п р а ц і в ників". Книжки для розгляду Жюрі треба щорічно передавати письменникам в Україні до 15 лютого.

Український фестиваль у Дітройті

Дітройт, Міш. (Фр. Л.) Цього літа над рікою біля Кобо Голл місто Дітройт влаштовує фестивалі 15 етнічних груп. Фестивалі відбуваються під кінець кожного тижня—в п'ятниці, суботи й неділі. Фестиваль української групи відбувся в днях 6-го 7 і 8 серпня ц. р.

Щоб відповідно підготовитися до показу українського мистецтва, танцю, пісні, страв народного кулінарства, тощо, вже у квітні ц. р. постав Діловий Комітет, в склад якого входять: В. Петріна - голова, Б. Федорак - заст. голови, А. Волкер—координатор, Ф. Липецький—секретар, о. В. ПанчукЧСВВ — пропаганда, И. фон Драгінда Кульчицька—імпрез. рефер., В. Колодчин і Калина Миколенко — член.

Комітет відбув ряд нарад з представниками місцевих організацій, на яких опрацьовано плян участи в фестивалі. Зацікавлення українців велике, бо на фестивалі показали вони „чужинцям" здобутки своєї культури, при цьому й здобули і матеріяльні користі.

Україніка в літній школі Гарвардського університету

(Закінчення зі стор. 1-ої)

починають вивчати українську мову і україніку, з українським народним мистецтвом. Проф. Дмитришин веде теж надобов'язковий семінар з історії України, на якому детально і широко обговорюються окремі питання з історії нашого народу.

Дуже милу вечірку, щоб взаємно познайомитись, влаштовано 9-го липня в Голійок Пентгавз. Кілька годин на дружній розмові провели майже 50 студентів з професорами, що викладають українські дисципліни на літніх курсах. Загостив також голова департаменту слов'янських мов і літератур, проф. Лінт.

Інструктор для української мови на осінній семестер в Гарварді, докторант А. Горняткевич, висвітлював для студентів в двох частинах (26-го липня і 2-го серпня) прорізки із мистецько зготовлених знімок краєвидів України, в тому Києва й інших більших міст.

Розвагова вечірка відбулася 30-го липня в залі української православної церкви св. Андрія. А в городі української католицької церкви в Бостоні, заходами Відділу УККА, влаштовано пікнік в користь ФКУ, в якому теж і студенти взяли участь.

Заплановано літературний вечір, присвячений Симоненкові. Студент В. Курило читатиме поезії Симоненка, а проф. Ронін в доповіді обговорюватиме творчість цього непересічного поета.

Наші студенти в менших гуртках ведуть також цікаві дискусії на різні внутрішньо-українські теми. Цікавляться зокрема можливостями розгорнення Гарвардського Центру Українських Студій до потрібних розмірів.

ДО МОСКВИ ВИХАЛИ із столиці Сирії Дамаску два видатні представники „лівого" сирійського режиму і західні коментатори припускають, що це тихі посередники від Судану, який попав в гострий конфлікт з Москвою за переслідування доморослих комуністів. Москва озброює однаково Сирію, як Судан.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ ЦЕРКВИ
СВ. АП. ЄВАНГ. ЛУКИ в СИРАКЮЗАХ, Н. Й.

З приводу несподіваної смерти

сл. п.

ІВАНА РУБИЧА

який відійшов у Вічність в середу, 4-го серпня 1971 року, висловлюємо цим глибокий жаль і щире співчуття дружині Наталії, дітям Мирославі й Тарасові та всім Рідним Покійного:

Настоятель Парафії о. Павло Шпірук,
Диригент Хору Михайло Назаренко,
Парафіяльна Управа,
Сестрицтво Св. Кн. Ольги,
Хористи й Парафіяни

СВ. П. ІВАНОВІ ВІЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ!

В пам'ять мого Сестрінка
бл. п. **ПЕТРА МАШТАЛІРА**
замість квітів — складаю 10.00 долярів на Українські Студії в Гарвардському Університеті.

Моє глибоке співчуття висловлюю Його сестрам Анні, Марії, Катерині і Софії.

Ксеня ЧАГАРИН

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Приятелями, що 10-го серпня 1971 р. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

ВОЛОДИМИР ХИЖАК

проживши 49 літ.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 13-го серпня 1971 р. в похоронному заведенні Ковальчика при 129 Grand St., Jersey City, N.J.

ПОХОРОН в суботу, 14-го серпня 1971 р. з того ж похоронного заведення о год. 9:30 ранку до церкви св. ап. Петра і Павла, відтак на Holy Cross цвинтар в Арлінгтоні.

Горем прибиті:

АННА — дружина
ЮРІЙ — син з дружиною
ТЕРЕЗА — донька

29 липня ц. р. помер на розрив серця у м. Сан Дієго, Каліфорнія

Полковник

ОЛЕКСАНДЕР ДАНИЛЕНКО

Народжений у м. Києві 17 грудня 1895 року, Покійний пройшов із армією УНР усі її славні епопеї та брав участь у Зимових Походах. Під час минулої війни включився до УНА, вишколюючи її кадри на Волині. Після війни переїхав до Франції, а згодом до США.

Покійний приймав активну участь у громадському та церковному житті, зокрема у товариствах колишніх воїнів УНР.

Поховано Полковника при численній участі жалобної української громади на чолі із о. Левом Паренцовським.

Покійний залишив у глибокому смутку свою вірну дружину Наталку та численних Друзів по цілому світі.

Вічна пам'ять великому Патріотові України!

Сан Дієго, Каліф. ДРУЗІ

„ВОЛГА" НАД РІКОЮ СВ. ЛАВРЕНТІЯ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ни, 10 з Литви і 2 чи 3 дійсно російські. Однак, краса українського народного мистецтва у деяких виробах дуже понижена, бо вони виконані нашвидку, аби лише заробити. Щоправда, таки не всі. Є гуцульські килими в ціні від 60 дол. і вище — чарують око барвами. Хто ж бажав би придбати платівки з українськими піснями, то не мав ніякого вибору: між горами російських платівок де-не-де можна було знайти Гмирю, Гнатюка (вже перекопійованого за кордоном на платівці), тріо бандуристок сестер Байко, і це все. На запитання, чому так, відповідь: „Не знаємо, ми канадійці, ми тут тільки служимо". На подібне запитання в павільйоні СССР, де у відділі книг полиці завалені виданням „Ленін" різними мовами світу, відповідь була: „Апрелевській завод не успєваєт" ... Це той „завод" у Москві, що випускає платівки. На ще одно запитання: „А чому не збудують такого „заводу" в Україні?" — відповідь була: „Запитайте міністерство культури Української ССР". Ми, мовляв, росіяни, до того не маємо діла!.. Треба зазначити, що вже 4 роки в київській пресі час до часу проскакують вістки, що в Києві будують звукозаписну студію і фабрику платівок. Будують...

Великою прикрістю було те, що не вдалося між платівками знайти ні одної у виконанні відомого Тріо Бандуристок у складі Ніни Павленко, Нелі Москвіної-Бут і Валі Третякової. Це дуже вироблене, чітко зіспіване, з великої краси голосами тріо, а в їх репертуарі єстільки гарних народних і ліричних українських пісень. Молоді співачки — випускниці Київської Консерваторії.

Прикрість була тим більшою, що це Тріо Бандуристок перманентно виступає цього літа з концертами в театрі павільйоні СССР. Вони не мать ціловечірних концертів, але конферансьє все таки оголошує, після виступу „російських балаласчників, акробатів" і т. д., що „виступає українське жіноче Тріо Бандуристок з України, з Києва". На концерті в кінці липня ці обдаровані співачки виконали „Києві мій" Шамо та жартівливу народну „Пада дощ". Їхні звучні бандури і ніжні, милі голоси, та їхня гарна народна ноша викликали багато оплесків і вигуки „Славно", „Біс" тощо, але конферансьє не дав змоги співати на „біс", бо наступними мали виступати акробати... В коротенькій розмові після концерту на запитання, чому не можна дістати платівок у їхньому виконанні, співачки-бандуристки відповіли, що „коли будете всюди частіше запитувати, то випустять". З розмови було відчутно, що вони дійсно живуть українською піснею, ці три милі, вартісні таланти з України.

Після бандуристок виступали того вечора акробати з Росії з дуже збитими, старовинними номерами, надзвичайна танцюристка з совєтської Азії узбечка Мухаббат Абдулаєва, з Узбецькими фресками, а в кінці — здібна солістка Ніна Дода... з так зв. циганськими романсами. Все разом це звалось „совєтським концертом", хоча в репертуарі були старовинні пісні, музика, танці різних народів і, за виключенням новочасної пісні Шамо „Києве мій", — ні одного твору з совєтських часів.

Друга зустріч з Україною

Друга зустріч з українською культурою має місце на виставці „Людина і її світ" у павільйоні Національної Кіноради Канади. Там ідуть короткометражні фільми, здебільшого цікаво поставлені, особливо важливі для пізнання життя й мистецтва, наприклад, ескімосів Канади, деяких інших національностей, краси природи тієї країни тощо.

Один із таких фільмів зветься „Курилик" — про українського сучасного мистця в Канаді. Він випродукований з рамени згаданої Кіноради, висвітлення на екрані триває 10 хвилин, фільм у кольорах. Мистець Курилик поєднує народний примітив з традиційним реалізмом. Найбільш цікава тематика його картин, добре передана у фільмі, це полотна-розповіді про перших українських поселенців у Канаді, про їхні хати, подвір'я та інші забудови, про їхню працю й розваги, їхні весілля й похорони; мистець утривалив у своїх творах багато українських типів з минулого, переселенців із Галичини, Волині, Буковини. Коли б згадана Кінорада хотіла продовжити випуск такої цікавої кіносерії, то вона напевно зверне увагу на картини українського мистця Петра Сидоренка в Торонті, який має низку полотен з життя українських поселенців та відбув кілька подорожей з цією метою до найдальших українських сільських поселень у Канаді.

Зустрічаємо канадійських українців і в павільйоні „Етнічна мозаїка". У пресовому бюлетені Виставки журналіст Жак Кульон писав, що „канадійці говорять багатьма мовами і приналежні до багатьох різних церков. Цього року можна краще пізнати на цій Виставці різні етнічні групи". У колишньому павільйоні Скандинавії розмістилась тепер виставка „Етнічна мозаїка", на острові св. Олени. Павільйон організований „Квебецькою Етнічною Народно-Мистецькою Радою", щоб, як сказано в бюлетені, показати відвідувачам Виставки, що „Канада не складається лише з двох етнічних груп, англійської і французької, а є країною культурної мозаїки". Квебецька Рада була зорганізована 23 роки тому, президентом Ради є діяч українського роду Петро Марунчак. Фінансово Раді і павільйону допомогло Міністерство імігрaції Квебеку.

У цьому павільйоні можна оглянути традиційну народну ношу ірляндців, словаків, українців, вірмен і т. д., чимало мистецьких виробів із дерева, картини, скульптури і т. д. Звичайно, не могли там обійтись без чудово виконаних українських писанок, біля яких завжди є групи цікавих. Коло павільйону „Етнічна мозаїка" повіває український національний, синьо-жовтий прапор. Його не зняли, як і прапори інших Поневолених Націй, хоча того й домагалися з амбасади СССР. Так, на Виставці „Людина і її світ" відбилась правда життя: є окупована Україна і є частина українського народу у світі свободи, і хоча вони роз'єднані фізично — лучить їх духово в одно нерозривне і могутнє ціле мова, культура, віра, традиції та спільні аспірації, в тому й політично-державницькі.

З рамени цього павільйону відбуваються на „Площі Націй" вистави й концерти, у виконанні мистців різних етнічних спільнот із Канади. Українці виступали впродовж тижня у червні, потім словаки, угорці, поляки, вірмени, португальці, філіпінці; німецька мистецька група дає концерти від 8 до 14 серпня, канадійські індіяни — від 15 до 21 серпня, естонці від 22 серпня до 1 вересня, а в кінці виступатимуть ірляндці — від 2 до 6 вересня, коли Виставка буде закрита (відкривається 11-го липня 1972).

Що особливо приємно у цьому павільйоні, так це почути різні мови світу, також і українську. Але на всій Виставці впродовж 4 днів автор репортажу не чув ніде української мови, лише з уст Бандуристок. Напевно це тільки випадок. Не може бути, щоб українська людина не цікавилась світовою культурою. Ось хоча б: якщо тисячі людей ішли на вистави нових українських опер у ЗСА і Канаді, то неймовірна річ, щоб нікого не цікавив прекрасний павільйон „Опера", або павільйон „Мистецтво". Українці напевно були і напевно завжди будуть там, де тріюмфує найкращий вияв людського духа — культура.

Задля інформації

На території Виставки „Людина і її світ" у Монтреалі є окремий будиночок для журналістів. Коли представник „Свободи" показав виказку й попрохав інформаційних матеріялів, то секретарка з приємною усмішкою принесла йому майже 150 сторінок „бюлетенів" та ін. друків обома офіційними мовами Канади. Це — описи, розповіді, повідомлення різних авторів про різні події на Виставці цього року.

Коли б хтось із читачів ще мав змогу й нагоду, нехай відвідає Виставку перед 6-им вересня, останнім днем діяльности цього року. Задля кращої інформації подаємо, за одержаними від Дому Журналіста матеріялами, що ще особливо варто оглянути:

Вистави на „Ля Ронд" — „Танці води і світла" під музику, а також „Маґічну латерну" — фільм, що його відразу демонструють 30 кіноапаратів, коли глядач ніби опиняється в центрі палаючого вулкану, або на кораблі серед шторму... Для батьків з малими дітьми — підіть до павільйону „Сад маленького Принца", там все знайдете для дитини, від харчів до догляду і розваги. Варто оглянути павільйони: „Чорна Африка", „Латинська Америка", павільйон „Зброя", павільйон зі збіркою „4.000 років єгипетського мистецтва", „Бельґія давня й сучасна", „Ескімоси", де люди входять ніби у велетенську крижану „іґлу" — будівлю з льоду, павільйон „Космічний простір" з дуже цікавими американськими експонатами, павільйон „Індія". Хто ж цікавиться образотворчим мистецтвом, знайде також немало цікавих об'єктів, які не конче будуть подобатися, в тому й цілий павільйон „Марк Шаґал"...

На території виставки працюють понад 150 телефонів, за яких півтора доляри можна коротко поговорити з Дітройтом, Філядельфією чи Ню Йорком. Виставку обслуговує молодь, переважно студенти. Загальна атмосфера — святкова, радісна, приємна. Однак, мабуть, немає людини, яка не була б приємно втомлена після цілого дня надміру вражень. Тому на Виставці не варто поспішати. Не лише сама культура, а й ознайомлювання з культурою різних народів світу вимагають певної праці, уваги й зусилля.

Але що дається даром?

І хоча над рікою св. Лаврентія примістився „русскій ресторан „Волґа" та настирливо пропонує свої пропаґандивні „послуги" павільйон СССР — однак маси людей горнуться до того, що справжнє, що вічне.

Попис балетної школи Стефанії Антоняк-Чаплинської

Дня 11-го червня ц. р., о годині 7-9 вечора, в великій, заповненій батьками і гістьми залі при вул. Елвуд у Північній Філядельфії, ми побачили перший попис балетної хореографічної школи балерини Стефанії Антоняк-Чаплинської.

С. А. Чаплинська уперше випровадила своїх учениць на простору сцену з фантастичними, її власного укладу, мистецькими декораціями чотирьох пір року, бо й сценарій балету йшов під назвою — „Чотири пори року"... Також прекрасні строї, для танечниць, що відповідали чотирьом порам року — з вінками, квітами весни, літа, овочами осені, падінням в зимовій порі снігу т. д., усе те також витвір мистецького таланту С. А. Чаплинської, при чому їх виготовленням занимались також мами. Попис школи С. А. Чаплинської це справжній мистецький балет, це показ великого вкладу праці і творчого таланту, це велике досягнення у хореографічному мистецтві школи. Немов у чарівній візії ми бачили на сцені в світлі рефлекторів, силюети, танцюючих дітей, що пролітали, неначе метелики, — то знову, як ритмічні, повні танкових нюансів — хороводи — німф у супроводу музи танку, античної Терпсихори...

Трудно було повірити, що ці малі діти в так короткому часі навчання дійшли аж до такої мистецької танкової вмілости.

І втішені батьки на перервах обнімали й розціловували своїх малят - артисток...

Наш український народ особливо відзначається почуттям мистецького смаку: співу, музики і танку. А скільки у нас вроджених а не використаних талантів. І яку велику працю виконує наша знаменита балерина С. А. Чаплинська, яка вишколює молоді таланти, доводить їх до мистецького рівеня, виробляє в них почуття національної гордости і любови до рідної культури!

А ось учениці, які виступали в „Чотирьох порах року": — Реня Ганас, Аня Ганас, Ірця Білик, Ліда Німилович, Орися Гриців, Тамара Сіра, Юля Бернардин, Оленка Захарчук, Наталка Луцишин, Ляриса Кейгич, Леся Рудий, Оленка Рудий, Дарія Мир, Марійка Годованець, Тамара Павлічка, Таня Німилович, Марта Німилович, Наталка Волянюк, Юля Федик, Ніна Тодорів, Марта Качай, Оксана Кондрат, Оля Ковальчук, Ляриса Слюсаренко, Ліда Мир.

До танків пригравала на фортепіяні, знана піяністка Галя Поритко.

І. П.

ПУБЛІКАЦІЯ ПРО НАШІ ГИМНИ

В англомовному „Українському Квартальнику" ч. 2 за 1971 р. помістив д-р Володимир Трембіцький довшу історичну статтю про український національний і державний гимн „Ще не вмерла Україна". Автор згадує про давні гимнові пісні, які співали українці в давній Русі, згодом в часах козаччини, починаючи, коли ще не було офіційного гимну, а заступали його релігійними чи світськими піснями аж до часу, коли в 19 сторіччі вперше створено гимн о. Гушалевичем, якого скоро замінив гимн П. Чубинського, який написав текст, а М. Вербицький мелодію гимну, що згодом, в часі нашої державности (15 травня 1918 р.) став також державним гимном. До статті додана мелодія гимну та текст в українській та англійській мовах. Не поминено в статті й гимну нашої Кубані з часів її незалежности. Подана стаття в англомовному журналі повинна заповнити прогалину в різних енциклопедичних статтях про національні гимни, тому, що в чужомовній літературі досі немає згадки про наш гимн, якщо не брати до уваги коротку статтю проф. Лиська в Англомовній Енциклопедії Українознавства. Названа стаття в „Квартальнику" є лиш коротким змістом більшої праці В. Трембіцького, яку він написав в українській мові, і яка чекає на видавця.

О. З.

В Елленвіл і Дітройті...

(Закінчення з 1-ої стор.)

виховну працю від початку, а для старших розробляти програму вишколу так, щоб і їх зацікавити і щоб вони з цього скористали.

У виховній праці можуть мінятися люди, які керують цією працею, однак сама праця мусить продовжуватися без затримки, бо цього вимагає само життя. Батьки нашої молоді і наше громадянство розуміє важливість виховування молоді серед невідрадних обставин чужинецького світу і тому масовою участю засвідчить свою готовість у співпраці і моральній допомозі у даній справі — пише Володимир Рижий, керівник преси.

ТАРЗАН, Ч. 6604. Бандит варунґів просить пощадити його

У „домі чорта" страх огортає голову банди варунґських поривачів людей, як він звітує безжалісному вождеві Малі-Бубу про втечу Леолі.

Погана справа для тебе, Уді! Варунґ, який дозволяє свому в'язневі втекти, не має вже для нас вартости!

Змилосердися на цей раз, пане! Я багато разів схоплював для тебе різних людей! Ця одна втеча дівчини...

Ні, Уді! Я не довів варунґів до їхньої сили милосердям! Милосердя є глупотою слабих мужчин! Варунґи мусять бути немилосердними!